

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 5/2003 vp

Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta "Toimintastrategia vuodeksi 2004"

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 30 päivänä huhtikuuta 2003 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komission tiedonannosta "Toimintastrategia vuodeksi 2004" (E 9/2003 vp) ympäristövaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- kansainvälisten asiain neuvos Leena Simonen, ympäristöministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Tiedonanto

Tiedonanto sisältää komission toimintastrategian vuodeksi 2004. Strategiassa komissio asettaa keskeisiksi painopistealueiksi unionin laajentumisen, vakauden edistämisen ja kestävän kasvun.

Tiedonannon yhteydessä komissio haluaa käytäväksi keskustelua myös vuosien 2004—2006 painopisteistä osana Euroopan unionin neuvoston kolmevuotista strategiaa, joka on tarkoitus hyväksyä ensimmäisen kerran kuluvan vuoden lopulla.

Komissio tarkentaa vuotta 2004 koskevan toimintastrategiansa neuvoston ja Euroopan parlamentin palautteen perusteella.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää komission toimintastrategiassa ilmaisemia painopisteitä oikeansuuntaisina. Valtioneuvoston kantaa tarkastellaan kestävän kasvun osalta lähemmin valiokunnan kannanotoissa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleisarvio

Valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että komission toimintastrategiassa ilmaistut

painopistealueet ovat oikeansuuntaiset. Erityisesti valiokunta painottaa kestävän kasvun merkitystä, sillä maapallon ekologisen tasapainon säilyminen on jatkuvasti uhattuna.

Kestävä kasvu

Kestävän kasvun osalta valtioneuvosto korostaa tarvetta katsoa kilpailukykyyn vaikuttavia eri hankkeita keskitetympin ja päällekkäisyyksiä karsien. Valtioneuvoston mielestä Lissabonin strategian ja kilpailukykyyn edistämisen tulisi näkyä selkeämmin komission toiminnan painopisteissä ja budjetissa.

Ympäristövaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. Vuonna 2000 hyväksytty Lissabonin strategia määrittelee Euroopan unionille kunnianhimoisen kehitysstrategian kymmeneksi vuodeksi. Lissabonin strategian ytimenä on vahvistaa kilpailukykyä, pyrkiä täystyöllisyyteen ja tukea sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Seuraavana vuonna pidetyssä Tukholman Eurooppa-neuvostossa täydennettiin strategian taloudellista ja sosiaalista ulottuvuutta ympäristöulottuvuudella, jolla tuetaan Euroopan unionin kestävän kehityksen strategiaa. Eurooppa-neuvoston vuosittaisessa kevätkokouksessa tarkastellaan Lissabonin strategian tuloksia ja asetetaan uusia tavoitteita. On tärkeää, että tämä prosessi näkyy selkeästi komission toimintastrategiassa. Ympäristön kannalta Lissabonin strategia merkitsee suojelun toteuttamista läpäisyperiaatteella unionin politiikoissa, mitä valiokunta pitää erittäin tärkeänä.

Kestävän kasvun osalta valtioneuvosto pitää edelleen tärkeänä, että Johannesburgin huippukokouksen velvoitteiden seurannassa komissio huomioi riittävällä tavalla tiedonannossa mainittujen unionin vesi- ja energia-aloitteiden lisäksi kestävää kulutusta ja tuotantoa koskevan 10-vuotisen puiteohjelman. Ympäristövaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja korostaa asian merkitystä.

Valtioneuvosto kannattaa myös komission ai komusta ryhtyä keskeisten ohjelmiensa kattavaan vaikutusarviointiin. Valtioneuvosto toteaa Suomen jo aiemmin pitäneen tärkeänä, että hankkeiden taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten arviointi omaksutaan systemaattiseksi menettelyksi uusissa lainsäädäntöhankkeissa ja vaikutusarvioinneilla pidetään huolta kilpailukykyä. Ympäristövaliokunta yhtyy myös tähän valtioneuvoston kantaan. Valio-

kunta katsoo lisäksi, että vaikutusselvitykset tulee ulottaa hankkeiden ohella myös unionin politiikkojen (esim. aluepolitiikan) arviointiin.

Lopuksi ympäristövaliokunta korostaa kestävän kehityksen ja ympäristöasioiden merkitystä laajentuneen unionin kilpailukykyyn parantamisessa maailmanlaajuisilla markkinoilla. Tässä uusilla ympäristöteknologioilla on oma merkityksensä.

Pitemmän aikavälin painopisteet

Pitemmälle aikavälille 2004—2006 osuvista painopisteistä valtioneuvosto pitää tärkeänä mm. komission korostaman Lissabonin strategian kattavaa välitarkastelua vuonna 2005.

Ympäristövaliokunta pitää valtioneuvoston tavoin välitarkastelua tärkeänä. Sen on tiedonannon mukaan tarkoitus perustua vuonna 2004 tapahtuvaan unionin kestävän kehityksen strategian tarkistamiseen.

Saadun selvityksen mukaan unionin tulevaisuutta ja uutta perustuslaillista sopimusta valmistelevan konventin työssä ei ole otettu riittävästi huomioon unionin voimassa olevan perustamissopimuksen 6 artiklaa, jonka mukaan ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä unionin muihin politiikkoihin.

Ympäristövaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että 6 artikla säilyy unionin perusteita koskevissa säädöksissä ja että unionin politiikkoja kehitetään kestävän kehityksen strategian mukaisesti. Tätä asiaa on syytä korostaa myös komission toimintastrategiassa.

Lausunto

Edellä olevan perusteella ympäristövaliokunta esittää lausuntonaan,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan,

että valtioneuvosto korostaa unionin perustamissopimuksen uudistamista koskevissa neuvotteluissa voimassa olevan perustamissopimuksen 6 artiklan säilyttämisen tärkeyttä ja

että valtioneuvosto ottaa muutoinkin huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pentti Tiusanen /vas	Heikki A. Ollila /kok
jäs.	Christina Gestrin /r	Eero Reijonen /kesk
	Susanna Haapoja /kesk	Jukka Roos /sd
	Rakel Hiltunen /sd	Satu Taiveaho /sd
	Tuomo Hänninen /kesk	Ahti Vielma /kok
	Antti Kaikkonen /kesk	Pia Viitanen /sd
	Inkeri Kerola /kesk	vjäs. Esa Lahtela /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Salme Kandolin.